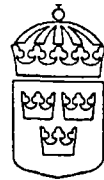

Regeringens proposition

1985/86: 88

om nytt kyrkofullmäktigval i vissa fall

Prop.
1985/86: 88

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 23 januari 1986.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Sten Wickbom

Propositionens huvudsakliga innehåll

Vid 1985 års kyrkofullmäktigval kunde några fullmäktige inte utses i en församling i Västernorrlands län eftersom samtliga avlämnade valsedlar var ogiltiga. I propositionen föreslås en särskild lag för att ett val skall kunna göras om i denna situation.

Lag om nytt val av kyrkofullmäktige i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Har vid ett kyrkofullmäktigval mer än hälften av det föreskrivna antalet fullmäktige i församlingen inte blivit utsedda, skall valet i församlingen göras om. Det nya valet skall gälla samtliga platser i fullmäktige.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkom från trycket i Svensk författningssamling och gäller till utgången av år 1988. Lagen tillämpas också i fråga om 1985 års allmänna val.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 januari 1986

Närvarande: statsråden Feldt, ordförande, Sigurdson, Gustafsson, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Wickbom

Proposition om nytt kyrkofullmäktigval i vissa fall

Val i hela landet av kyrkofullmäktige förrättades den 20 oktober 1985. När länsstyrelsen i Västernorrlands län avslutade den slutliga röstsammanräkningen i kyrkofullmäktigvalet i Sättna församling, fann länsstyrelsen att samtliga avgivna 82 röster var ogiltiga, eftersom valsedlarna saknade partibeteckning. Några fullmäktige för valperioden 1986–1988 kunde därför inte utses i församlingen. Länsstyrelsens beslut vann laga kraft.

Riksskatteverket har anmält det inträffade till regeringen i en skrivelse den 13 december 1985.

Den vallagstiftning som gäller i dag medger inte att ett val görs om i situationer av detta slag (lagen 1972: 704 om kyrkofullmäktigval, omtryckt 1985: 204, jämförd med vallagen 1972: 620, omtryckt 1985: 203). Sättna församling står alltså f. n. utan kyrkofullmäktige och därmed också utan kyrkoråd för åren 1986–1988. Orsaken är uppenbarligen att man har glömt att sätta ut partibeteckning på de valsedlar som avlämnades i valet.

Att församlingen står utan kyrkofullmäktige och kyrkoråd är inte förenligt med lagen (1982: 1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter. Enligt den lagen skall nämligen dessa organ finnas i församlingen och fullgöra vissa uppgifter. Bl. a. skall församlingens medel och övriga tillgångar förvaltas av kyrkorådet och budget fastställas av kyrkofullmäktige (5 kap. 2 § resp. 6 kap. 3 och 4 §§). Att församlingen saknar kyrkofullmäktige medför också att val av elektor till kyrkomötet inte kan ske (lagen 1982: 943 om kyrkomötet).

Enligt min mening bör kyrkofullmäktigvalet i Sättna församling skyndsamt göras om. Jag förordar att riksdagen beslutar föreskrifter som gör detta möjligt.

Naturligtvis bör man överväga om man i vallagen eller lagen om kyrkofullmäktigval bör införa en regel för situationer av detta slag. Jag har emellertid ännu inte tillräckligt underlag för att lägga fram något förslag om en mera permanent lösning. Enligt vad jag har inhämtat avser riksskatteverket att återkomma till regeringen i denna fråga i samband med att verket redovisar erfarenheterna från 1985 års allmänna val. Jag kommer därför att överväga frågan i det sammanhanget. Jag förordar nu i stället en provisorisk lösning där de behövliga föreskrifterna tas in i en särskild lag. Den bör bara gälla för valperioden 1986–1988 och alltså vara tidsbegränsad. Den

bör utformas så att den får tillämpning inte bara i fråga om Sättna församling utan också för den händelse någon likartad situation skulle uppstå vid de omval av kyrkofullmäktige som enligt beslut av valprövningsnämnden skall ske på vissa andra orter i landet. Lagen bör få den innebörden att ett nytt val skall förrättas, om mer än hälften av antalet platser i fullmäktige har blivit obesatta vid ett val. Det nya valet bör i så fall omfatta samtliga platser.

Vid det nya val som skall ske i Sättna församling enligt den av mig föreslagna lagen kommer lagen om kyrkofullmäktigval att vara tillämplig. Det betyder bl. a. att det enligt 3 § är länsstyrelsen som, efter samråd med riksskatteverket, bestämmer dag för det nya valet. Givetvis bör valet ske så snart som möjligt. Hänsyn bör också tas till de fördelar som det kan innebära att valet i Sättna församling samordnas med de omval av kommun- och kyrkofullmäktige som skall äga rum på andra orter. Med tanke på de förberedelser som krävs – röstkort skall upprättas och sändas ut, poströstning skall ordnas osv. – räknar jag med att valet kan förrättas tidigast söndagen den 16 mars 1986.

Det ankommer sedan på de nyvalda fullmäktige i församlingen att snarast förrätta val av ledamöter i kyrkorådet och elektorerna för 1986 års val till kyrkomötet.

Statens kostnader för valet kan betalas från andra huvudtitelns anslag Allmänna val.

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats ett förslag till lag om nytt val av kyrkofullmäktige i vissa fall.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta lagförslaget.

Vidare hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att förkorta motionstiden till tre dagar.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.